

i hele Landet til temmelig' faa, faa ville vi see, at der er et større Slægtsskab mellem hvad der er foregaaet trindtom i Landet og hvad der skal foregaae her, end man i Begyndelsen falder paa, og at man her er bleven staaende ved Stattegenstande, som man ellers ikke mere har anseet det fornødent at tage i Betragtning, hvis Overflødighed altsaa paa en Maade er bleven godtgjort ved tidligere Betragtninger. Hvilke ere for Diebliffet Hovedbeskatningsgenstandene i Landet? Saavidt jeg kan skjønne, have vi i hele Landet 4 Hovedbeskatningsgenstande; vi have en Indtægtsstat, som lidt efter lidt er bleven gjort til en Grundstat, og som vi kalde Hartkornsskat, vi have en Skat paa Bygninger, der svarer til den her foreslaaede Arealstat, vi have gennem Communerne en Skat paa Formue og Velighed, og vi have endelig, hvad vi ogsaa ville faae her i Kjøbenhavn — den næste paa Dagsordenen staaende Lov vil vise det — en Tiendestat. Dette er de Hovedstattearter, vi have omkring i Landet, og det forekommer mig, som om vi her, paa Grund af et temmelig simpelt Slægtsskab, kunne komme til at behandle de samme Gjenstande, og at vi egentlig ikke bør have flere, fordi der efter Forholdets Natur egentlig ikke er flere at finde; thi naar man undersøger Sagen nøie, vil man see, at disse 4 Stattegenstande i Grunden i sig optage samtlige andre. Bygningsskatten fremtræder omkring paa Landet med en ringere Betydning, fordi en stor Deel af den er optaget i Hartkornsskatten, idet denne indbefatter Skatten af alle Bygninger, der vedkomme Landvæsenets Drift, men ellers fremtræder Bygningsskatten nu for Tiden med større og større Betydning; den maa i hver By blive en Hovedstat, og den fremtræder jo ogsaa her i denne Lov under Navn af Arealstat, der i det Væsentlige er det samme som Bygningsskatten. Hartkornsskatten fremtræder her som Grundstat; thi denne er egentlig før Byen det samme, som Hartkornsskatten er for Landet. Ja, det ærede Medlem (R. C. Larsen) ryster paa Hovedet, men naar man nøie undersøger, hvorledes Grundstaten er bleven til, da den sidste Gang blev sat her i Byen, saa vil man see, at den er bleven til paa samme Maade, hvorpaa man i forskjellige

Landssdele her i Monarchiet har skaffet sig en Skat, der svarer til Hartkornsskatten; det er en Taxation af Jordens Værdi, som man har overført som Grund for Skatteligningen (R. C. Larsen: Belliggenheden!). Ja, det er gjerne muligt, at flere Momenter ere tagne med i Betragtningen, men det forhindrer dog ikke, at Skatten er af en lignende Natur. Hvorfor har man taget Belliggenheden med? Fordi man deri har seet en forskjellig Grad af Productionsevne. Og hvorfor er man gaaet Jordsmagerveien? Fordi man i Jord af forskjellig Bestaffenhed har seet en forskjellig Productions- eller Frembringelsesevne.

Veiskatten, der freinkom ved Bomindtægter o. s. v. have vi efterhaanden afløst og afflasket; alle tilsvarende Skattnormer have vi efterhaanden kastet bort. Naar jeg overfører disse Betragtninger paa hvad her er foreslaaet, saa seer jeg ingen Grund til at beholde flere Skatter her end Arealstaten, Grundstaten og 2 Skatter, som jeg for Diebliffet ikke vil sondre fra hinanden, men betragte som en Indtægtsstat, thi den saakaldte Klassestat er det jo for det Første tvivlsomt, om man vil gaae ind paa, og desuden faaer den mere eller mindre Charakteren af en Indtægtsstat, hvorom jeg senere skal tale nærmere. Naar jeg nu er ganske enig med Lovudkastet i at beholde disse Skattnormer — den ene, som jeg tænker mig reent bortkastet, nemlig Gadeskatten, skal jeg senere omtale, ligesom jeg da ogsaa skal omtale, hvorfor jeg gjør dette — saa bliver Spørgsmaalet: Ere de Normer, der her ere givne for disse Skatter, tilveiebragte paa en hensigtsmæssig Maade? Jeg vilde for det Første ønske, at man kom bort fra her at tale om Skat, at vi kom over til alene at anvende Udtrykket Skat for, hvad der gaves til Staten, men derimod benyttede Udtrykket Afgift for, hvad der gaves til Kommunen; derved kom man i mindre Vildere ved at omtale disse Gjenstande. Den ærede Minister har gjort opmærksom paa, at man ved alle Skatteligninger af denne Natur maatte have sit Die stærk heftet paa, at de Skatter, der længe havde ligget paa samme Gjenstand, vare gaaede op i Gjenstandens Værdi, saaledes at de mere